

ادبیات عمومی و مخصوصی

هفتلق سیاسی ، ادبی ، علمی غزته در

جلد : ۸

سنه : ۲ ۱۷ شوال ۱۳۳۶ جمعه ايرتسی ۲۷ تموز ۱۹۱۸ نومرو — ۷۸

غره غرا خانمك ارثحالی

شهرزاده باشنده مطنطن بر دوکون اولویوردی . قضاة عسکردن محبتی زاده محمد رضا افندینک کریمه سی زهرا خانم اوله نیوردی . داماد ، میر آلائی مرحوم مصطفی بکک اوغلی کیقباد بکدی . چوقدن بری حاضرلقده بولونان طرفین بتون عظمتلرینی او پرشنبه کونی کوستره جکلردی . تا ایوب سلطانندن ، بوغاز ایچندن ، قاسم پاشادن محله قاریلری کلینی کورمه یه کلدیله . قوناغک قارشیسنده فریقان کرامدن متقاعد حسن پاشانک خانه سی کاشندی . پاشانک حرمی ، قیزی غره غرایه :

— قیزم ، حاضرلاک ، بوکون چوق اکلیرز . بتون دنیا کلین اوندی .

— آنه جکم ، بوکون برآز باشم آغرییور . بی عفو ایدک .

— آ . . نه دن قیزم ؟ بویله سیران سنه ده بر ظهور ایتمز .

— راحتسزم ، آنه . کله میه جکم .

والده شاشیردی . غره غرا خانم اوطه سنه چکلدی . حاجی حفیظه خانم ،

خانم افندی یه :

کوردی . والدهسی ، حکایه پی طوس طوغری اوغلنه آ کلاتدی . کیقباد ، بر لحظه دوشونجه یه طالدی و صمیمی بر لسانله والده سنه دیدی که :

— آنه جکم! کوچوک یاشمدن بری نیمده کوکم غره غرا ده ایدی ده سکاسویلیه میوردم . پونی آ کلا یه جقسک ظن ایدیوردم . محجوبیتمدن هیچ بر شیء یاپه مدم . سن بوکلینی بکا تکلیف ایتدیگک وقت : — خایر ! دیمک جسارتی کندمه بوله مدم . اوغلانلری ، قیزلری بابالری ، آنالری اولندر — قاعده سنه مخالفت ایتک ایسته مدم .

آنی مطبعه سی ۲۱ تموز ۱۹۱۸

مهرول نوری

مخرج اوزان

[۷۴ نومرولی نسخه مزدن مابعد]

حقیقةً بو تقطیعلرک الوهمیتی بویوکدر . اوقدرکه ، مثلاً ۴ فاعلاتن وزنیله ۴ مستفغان وزنی عینی اولدینی حالده بز بو سایه ده آیری بر وزن ایشیتبورز صانیرز . حالبوکه [فاعلاتن مفاعیلن فعلن] وزنده هم باشده کی هم صوکلن اولی جهلرده [فاعلاتن مفاعیلن فعلن] واسع تعدیلاتی یاپیلدینی حالده وزنک دکیشمدیکی ظن اولنور . چونکه تقطیعلر ثابتدر . حتی کچن مقاله مده عرض ایتدیگم احمد پاشانک [بردلی قالمشدر .] غزلنی مقتدر برشاعرمن اوقورکن برمدت حقیقی وزنی بولاماشدی . چونکه « وزن قالی » دییه جکمز آیری بر تقطیع وزنی ، منظومه نك اساس آهنگنی دکیشدیریور ، اورتیوردی . بو وزن قالیده تقطیعلرک ، صوکلری بوتون مصراعده کافه کله نهایتلرینه تصادف ایتسیده اوقدر آرانماز ، بو ، مصراعک ایلک نصفنده وقوع بولاسده کافیدر . چونکه اصل مقصد قارئک نظر دقتی جابایدلسی در ، عرض ایتدیگم میترالوز مثالنده اولدینی کی قارئک ذهناً بوفاصله لرده

توقف ایتسین ایسته زیز . بونک ایچوندركه فکرمه وانشاده هاند صدا تبدلارینک بونلری کوسترمه سینه دهه فضله اهمیت و بریلیر . بو منتهال اکثریا هپ تام یاخود هپ یارم هجه به تصادف ایتدیکی کی متوالی بر طرزده ویا ایلک ایکسی و صوکنجیسی تام ، اوچنجیسی یارم اولق کی بر انتظام داخنده بولونمق شرطیله هرایکی هجه به ده تصادف اید بیلیر . بو وزن تالی کوزل منظومه لر مرنک بلا استئنا هپسند وازدر . مستزاد سز وزنک صیقیجی یکنسقلخی آنجق بو سایه ده خفیه تیله بیلیر ؛ ایشته مثالر : [اولمیک کیجه لرنده]

مفعول	مفعول	مفعول	فعلن
باللری	کاشندن او	جان نکهت	مسکر
خولیلری	—	بر نغمه	بی قاب
سزدایی ده	—	—	حق
بر آرزو کره تقطیع دکیشیور فغان	فعالتن	فعالتن	فعالتن
اولمش	ینه طائر	متقطر	مترشح
کویا	—	که خیالت	لر ایله
خولیا	—	—	ی ایله

تکرار دکیشیور و برنجی تقطیعک یکنسقلخی منع ایچون آرایه کتیرلمش بولنان :

[آلام حیاتییه بی سودا] مصراعنک [مفعول مفاعیل فعولان] تقطیعنه درنیوز :

مفعول	مفاعیل	مفاعیل	فعولان
ذیروح و	نباتات و	عادات او	بویورکن ... الخ

صوکره بو اوج درلو آهنگ قاریشدر بیلور :

شلاله یافوتنی بالای جباله — مفعول مفعول فعولان
مص ایتدی بو آواره شب سنبیل خیالک — مفعول مفاعیل فعولان
صوک کریه الماسنی بر پوسه لعلین — مفعول مفعول فعلن

عین قاعده به فکرت ده تابع اولمشدر :

فغان	فعالتن	فعالتن	فعالتن
بعضاً	—	—	متحیر
بعضاً	متحکم	ینه عاجز	ینه قانع

صوکرده ندیمک : [چشمانی سیه — مست ستم — کاکلی پر — خم

پیمانه سنک — خانه سنک — یارسنک — در] طرزبلا

عدد هجا	۲	۳،۵	۲،۵	۲
ساحل	ظلام ایچنده	دونوق بر	پارباتی وار	
یالکیز	شوبرقاچ اوده	برازدن	سینر بانار	
قانلر	له لاشه لاله	بولانماز	میاهکی	
کوندور	شو پاملی چهره	بی سلسین	بر آز عزیز	
لنکن	خایر سنک نه	امورک	بو خدای	
حسن سز	—	—	وظیفه سز	

ایکینچی تقطیعلرک نهایتلری هپ نه صداسیله مقفی اولدرغنه دقت ایدیکیز . بو صدای مصراعک .
قام وسطنه تصادف ایدیور . وسطک مجاورنده کی یازم هجره باقازسه ق مصراعک هر یاریسی ایکی .
اوج تقطیعلرینه آریلش . شو طرزدهده آریلایلیر :

امدکجه	کوزلرکده	نکاهک	نکاهمی
ازدکجه	بوسه بوسه	دهاک	دهامی
ته برک کل	دراولب	چیکنه سیم	شکر صانیرم
نه غنجه در	اودهن	قو قلا سیم	شراب قوقار
بوکون	حیاتی مسلسل	بر احتیاج	سیاه
بوکون	سعادت غافل	بر اشتیاق	تباہ
نه در	بیایر میسک اوغلام	اولان بو	جهیت
		اوککده	خاره له نن

هالی شعری سنوحتانی روحی لفظی سزک = سزک نه وارسه سزک هپسی هپسی سزک
مفعول فعل مفاعیل فعل فعل هان = علن فاعول علن فعل فعل علن

تا اوزاقلرده	ایشته بر	پیانو	فاعان	فاعان	مفاعیان
اونی بی شه	برقادرین	چالپور	سنمیسک	سنمیسک	اوهراجائی
بلکه برتوف	تسایت	آلبور	یتیمه سین	یتیمه سین	بواشکنجه
همدم نغمه	رهبرم	خوایا	کیم بیلیر	کیم بیلیر	نه لر سویلر
نه اوم وار نه	حائلهم	نه آدم	سوکیلیم	بزلرز	سما به ویرن
هر طرف خفته	هر طرف	راکد	حسن الیر	انجم	دوچشمکدن
صانکه انکشت	بردها	ملکوت	نازنین	نازنین	تبسم ایدن
بو تون اشیایه	دیر سکوت	سکوت	—	—	—
نه حدائقه	اهتراز	جناح	—	—	—
نه اغاچلرده	زمزمات	ریاح	—	—	—

۲،۵	۳،۵	۳،۵	۴،۵
افندیم	ایشته وارد	بن اسیرک	بن کرفنارک
ملا	بردر بنلک	شمر حامد	شمر وجد آور

سوسلنمش	سنبللرله	زنبقرله	شقایقارله		
سوداعی	مست ایلردی	—	ویررهرنفخه		
خولیا می	—	—	نم اوقشاردی		
مفعولن	مفعولات	مفعولات	مفاعیلات		
فعلن	مستفعلن	مستفعلن	مستفعلن	فعلن	فعلن
محصور	محدود ونا	آلود شب	ساعات ترنگ	کچوب	کچوب
مستور	بر آن ایچون	نوارینی	پیروزه	طوتار	طوتار
بیضا	برشمنه	فوق السها	بعضاً یاقار	کونش	کونش
ذراته	ارواح				
فعلن	فاعان	فعلن	فاعان	فعلن	فعلن
عندم	کوثرم	شعرا ب	حاصلم	حیاتم	حیاتم
خندانم	ورد	نگارم	بهجتم	بهارم	بهارم
شمع	نیرم	چراغم	عشرتم	نشاطم	نشاطم
—	—	—	—	—	—
بی خواب	برهنه پای و	بر قیز	صاچی پڑمردده	کیدردی چشمه	کیدردی چشمه
آب	النده کوزه	ساره			
—	—	—	—	—	—
زبون ایت	آنچق بنی	خوشدرای عشق	انصاف	فعلن	فعلن
فاعان	فعلن	فاعان	فاعان	فعلن	فعلن
ایتصه ده	ده آباد	ایتمه در	بر باد	فکری	فکری
کوکله	الندن	فریاد	ال دن	داد	داد
مستفعلن	مستفعلن	مستفعلن	فاعان		
طالع زبون	دشمن قوی	همدرد یوق	درد چوق		
مضلوب	که بونده	بو قادی بن	ای دوست	بلادر	دکل
مطلوب	دی سزجه	او قادی بن	ای دوست	جفادر	دکل
مام که	خاطر لا	سیما	فعلن	فعول	فعلن
اولسون	یا قیشمش	بو قدر	کولک	—	—
فعلن	فعول	فعلن	فعلن	—	—

دهما بردیه جککز وارسه بکایورم افندم ؟

دوقشور : رشیم تریا